

สารนิพนธ์เรื่อง	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองงานสร้างสรรค์ โดยลูกจ้าง
คำสำคัญ	การคุ้มครองงานสร้างสรรค์โดยลูกจ้าง
นักศึกษา	ภูริวิษณุ ศิลาเณร
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.วัชรระ เนติวานิชย์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2556

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เกี่ยวกับกรณีงานอันมีลิขสิทธิ์ที่สร้างสรรค์ขึ้น โดยลูกจ้างนั้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับกรณีที่นายจ้างรับเหมางานจ้างผู้ว่าจ้างมาอีกทอดหนึ่ง แล้วมาให้ลูกจ้างสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งงานสร้างสรรค์นั้นอาจเกิดจากลูกจ้างหลายคน เมื่อสร้างสรรค์ผลงานเสร็จ นายจ้างนำงานสร้างสรรค์ไปมอบให้แก่ผู้ว่าจ้างแล้ว ลูกจ้างจะอ้างลิขสิทธิ์ในผลงานนั้นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของตนได้หรือไม่ หรือกรณีที่นายจ้างลงทุนอย่างมากเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานบางประเภท แต่งานสร้างสรรค์กลับตกเป็นของลูกจ้าง ซึ่งถือว่าไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่นายจ้าง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดบทบัญญัติในกฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานที่เกิดขึ้น โดยลูกจ้างไว้เฉพาะ โดยนายจ้างมีสิทธิใช้งานสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ แต่มีข้อจำกัดเพียงว่า งานสร้างสรรค์นั้นต้องเกิดขึ้นภายใต้คำสั่ง การจ้าง และเกิดขึ้นโดยการทำงานที่มีวัตถุประสงค์มาจากการจ้างงาน หากงานสร้างสรรค์ของลูกจ้างเกิดขึ้นนอกเวลาทำงานหรือไม่ได้เกิดขึ้นจากคำสั่งของนายจ้าง หรือนอกวัตถุประสงค์ของนายจ้าง นายจ้างก็ไม่มีสิทธิในงานสร้างสรรค์นั้น ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดให้งานสร้างสรรค์เป็นของลูกจ้าง แต่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงานเกี่ยวกับการทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้นายจ้างใช้สิทธิในงานของลูกจ้างและถือว่าข้อตกลงนี้เป็นข้อตกลงใช้ร่วมกันกับลูกจ้างที่ทำงานกับนายจ้างทุกคน ซึ่งการทำข้อตกลงนี้ทำให้นายจ้างสามารถใช้สิทธิในงานที่สร้างสรรค์และหาประโยชน์จากงานหรือโอนประโยชน์ให้แก่บุคคลอื่นด้วย

สำหรับประเทศไทยจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยยังให้ความสำคัญคุ้มครองงานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นโดยลูกจ้าง เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของลูกจ้าง โดยมีกำหนดระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือในส่วน

ของความสัมพันธ์ทางการจ้างไปจนถึงการสิ้นสุดความสัมพันธ์ของนายจ้างและลูกจ้าง นอกจากนี้ หากนายจ้างมีความต้องการใช้สิทธิในงานอันมีลิขสิทธิ์ของลูกจ้าง อันเป็นปัญหาในการจัดการสิทธิ ในลิขสิทธิ์อันเกิดจากการสร้างสรรค์ของลูกจ้าง ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์ไม่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนถึง แนวทางในการแก้ปัญหา และแนวทางในการอุดช่องว่างสำหรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการที่ให้ลูกจ้าง เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงทำให้สิทธิในงานสร้างสรรค์ของลูกจ้างมีผลกระทบต่อการดำเนินการของ นายจ้าง แม้ว่ากฎหมายจะให้มีการตกลงไว้เป็นอย่างอื่นได้ โดยเคารพต่อเจตนาของคู่กรณีเป็น สำคัญ แต่ก็ไม่ได้บัญญัติแนวทางในการแก้ไขปัญหอย่งชัดเจน

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขประเด็นปัญหาในเรื่องความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้น และเพื่อให้ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ผู้เขียนจึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้น ดังนี้ ประการแรก เพื่อให้งานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นโดยลูกจ้างมีการปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับความทันสมัยและเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา จึงเห็นสมควรให้มีการ แก้ไขการให้ความคุ้มครองงานสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นโดยลูกจ้าง ประการที่สอง แม้ว่ากฎหมายจะได้ กำหนดว่าหากมีการทำเป็นหนังสือตกลงไว้เป็นอย่างอื่นให้ลิขสิทธิ์ในงานนั้นตกเป็นของผู้สร้างสรรค์ แต่ตราบใดที่ยังไม่ได้มีการตกลงไว้เป็นอื่น ลูกจ้างย่อมมีลิขสิทธิ์ในงานนั้น จึงเห็นสมควรระบุ ให้ชัดเจนว่าให้งานสร้างสรรค์ตกเป็นของนายจ้างตั้งแต่ต้น เพราะผลกระทบส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้น จะเกิดแก่นายจ้างซึ่งเป็นผู้ลงทุนให้ลูกจ้างสร้างสรรค์ผลงาน และกำหนดข้อยกเว้นไว้บางกรณี ให้งานสร้างสรรค์ตกเป็นของลูกจ้าง

THEMATIC TITLE	LEGAL MEASURES ON THE PROTECTION OF COPYRIGHT WORKS CREATED BY EMPLOYEES
KEYWORDS	THE PROTECTION OF COPYRIGHT WORKS CREATED BY EMPLOYEES
STUDENT	PHURIWIT SILANAEN
THEMATIC ADVISOR	DR.WATCHARA NEITIVANICH
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW BUSINESS LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2013

ABSTRACT

According to the Copyright Act B.E. 2537, in case of copyrighted work created by employee, the problem which the employer has contract with the client and later assigns the job to the employee. That creative work may produce by more than sole employees. Once the given project is completed, the employer will submit the project to the client. The question lies in the right of that created work, could the employees claim their copyright in that creative work for economically benefit. On the other hand, in case that the employer has heavily invested for certain type of work but if the right in that work goes to the employee, it would be unjust for the employer.

From the above problem, the United States of America has enacted the provision in Copyright Act specifically for the creative work of the employee. It stated that the employer has full right to use the creative work with sole condition; the work must be created under the order, employment and by the work which comes from employment. If the creative work is not produced in working hour or does not produced under order of the employer or not cover in the employment term, the employer will have no right in that creative work. In France, the right in creative work belongs to the employee. However, the labor law allowed the employer and the employee to reach collective agreement, allowing the employer to use the right in the work of employee and this agreement will be apply to all employees. Under this agreement, the employer may use the right in creative work and profit from it or transfer the work to other party as well.

In Thailand, the law protects the right in creative work of the employee as copyrighted work by specified the amount of time or the relationship of employment until termination of employment between employer and employee. Furthermore, if the employer desires to use the right in copyrighted work of the employee, it will cause problem in the use of right in that copyrighted work of the employee. The Copyright Act does not clearly regulate how the problem could be solved and how to fill in the gap for the case that the employee is the owner of copyright. Thus, the right in creative work of the employee is affected the business of the employer. Even though the law allows party to agree otherwise in respect of intention of the party, there is no clear method of how the problem could be solved. In order to clear the matter of injustice and in respect to present economic situation, this thesis will suggest the solutions for these problems. Firstly, in respect to the development in creative work of employee to conform to modernity and economy, the protection of creative work by the employee required amendment. Secondly, even if the law allows party to agree otherwise that the copyright will belong to the creator in written agreement but as long as there is no other agreement, the employee shall own the copyright in the work. Thus, it should be clearly stated the creative work belongs to the employer from the beginning because the major impact will affect the employer as the investor of the employee to create the work and leave exception in some case that the creative work will belong to the employee.